

Učiteljsko društvo kranjskega okraja zboruje v sredo dne 4. okt. popoldne ob dveh v šoli v Kranju.

Dnevni red: 1. Poročilo o deželni učiteljski skupščini. 2. »Zvezini« listi. 3. Račun o Žumrovem spomeniku.

Štajersko.

Savinsko učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 5. oktobra ob 2. uri popoldne v šolskih prostorih v Gomilskem. Na dnevnem redu je podavanje tovariša Marschitza o risanju po naravi — razdeljeno po šolskih letih. V zvezi bo tudi razstava risb in predmetov.

Za odbor: Ant. Farčnik.

Goriško.

Deželno učiteljsko društvo za Goriško in Gradiščansko vabi k letnemu občnemu zboru dne 5. oktobra 1905. ob 10¹/₂ predp. v dvorani hotela »Pri zlatem jelenu« v Gorici. Dnevni red: 1. Poročilo a) predsednikovo, b) obeh tajnikov, c) blagajničarjevo. 2. Sklep računa za leto 1904./5. in preudarek za leto 1905./6. 3. Volitev dveh pregledovalcev računov v smislu § 10 a) društvenih pravil. 5. Morebitni predlogi. Te je treba doposlati predsedniku pismeno vsaj en dan pred občnim zborom.

Fr. Bajt, predsednik.

Al. Urbančič, tajnik.

Književnost in umetnost.

„Popotnik“. Letnik XXVI. Štev. 9. — Tovariš Avguštín Požegar nadaljuje svojo temeljito študijo: »Vplivi dušnih pretresov pri domači in javni odgoji«. — Vse pozornosti je vreden članek »Ustroj telesne vzgoje po učiliščih«, ki ga je po angleškem izvirniku posnel Fr. Jerovšek. — Zanimalo bo tudi konferenčno poročilo tovariša Rudolfa Horvata »Kako obravnavajmo razna berila, da jih dobro razumejo otroci in si osvoje njih vsebino za življenje«. — Z največjo točnostjo je sestavljeno tudi nadaljevanje Frana Kocbeka in M. J. Nerata poročilo »S I. mednarodnega kongresa za šolsko higijeno v Norimberku l. 1904.« — V »Književnem poročilu« ocenja gosp. dr. Fr. Ilešič Freuensfeldove pesmi »Zvezde ugašaja...« *) — »Razgled« (Listek. — Pedagoški paberki. — Kronika) ponuja čitatelstvu mnogo znamenitih in aktualnih drobtin, nabranih s skrbjo in vestnostjo po širokem polju kulturnega gibanja.

„Slava Prešernu“. Ker je že pošel prvi natisk te knjižice, je izšel ta slavnosti spis v drugi pomnoženi izdaji. Dodan je opis Prešernovega spomenika in životopis kiparja Ivana Zajca. Knjižico krasita dve novi podobi. Cena ista.

Vestnik.

Važne osebne izpremembe. Dne 25. t. m. je došla z Dunaja vest, da je deželni predsednik kranjski Viktor baron Hein imenovan za sekcijskega šefa v notranjem ministrstvu. Dobil je obenem veliki križ Franc Jožefovega reda. Na njegovo mesto pride namestniški podpredsednik v Trstu Teodor Schwarz, tako da imajo na Kranjskem sedaj tudi novega predsednika deželnega šolskega sveta. Dvorni svetnik deželne vlade v Ljubljani, dr. Andrej grof Schaffgotsch, je dobil naslov in značaj namestniškega podpredsednika in je premeščen k namestništvu v Trst. Za dvornega svetnika pri deželni vladi kranjski je imenovan Rudolf grof Chorinsky, ki je bil doslej sekcijski svetnik v železniškem ministrstvu. Deželni šolski svet v Ljubljani ima torej sedaj tudi novega podpredsednika.

Osebne vesti. Nadučiteljem je imenovan učitelj Makso Šriber v Beli cerkvi na svojem dosedanem mestu. Anton Drašček pri Mar. Dev. v Pulju je definitivno nastavljen.

*) Mi izpregovorimo o njih prihodnjič.

Učiteljica Emilija Wruss v Trziču je stopila v trajen, nadučitelj Fran Gross v Starem trgu pri Poljanah pa v začasen pokoj. Gdč. Franja Mirt je imenovana za suplentinjo v Košani. Učitelj na III. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani g. Viktor Jaklič je dobil dopust v javni ljudsko-šolski službi, da se ga uporabi na učiteljski vadnici v Ljubljani kot suplenta. Na njegovo mesto pride pomožni učitelj na III. mestni deški šoli v Ljubljani, g. Viktor Mihelič.

Učiteljske vesti na Štajerskem. Nameščeni so za nadučitelje: V Šoštanju Alojzij Trobej, dosedaj nadučitelj v Št. Ilju pod Turjakom; v Škalah Martin Krajncič, dosedaj v Svetini pri Celju; pri Sv. Emi Karel Čeh, dosedaj učitelj pri Sv. Trojici pri Slov. Goricah; v Apačah Avg. Strauss, dosedaj učitelj v Cmureku. Kot učitelji-voditelji so nameščeni: pri Mariji Reka Karel Korošec iz Topolšice, v Žusmu Avg. Cajnko iz Skomra, v Plešivcu Henrik Bregant od Sv. Benedikta v Slov. Goricah. Nadalje so nameščeni za učitelje oziroma učiteljice: v Braslovčah Ivan Kramar iz Št. Vida pri Grobelnem, na nemški šoli v Vojniku Al. Eppich iz Brežic, v Novi cerkvi pri Celju Ana Poglajen iz Jurkloštra, v Pišecah ondotna začasna učiteljica Antonija Gomilšek, pri Sv. Križu pri Ljutomeru Eliza Vagaja iz Laporjev. V začasni pokoj je šla učiteljica pri Sv. Venčesu Marija Kralj. — V štirirazrednico se razširi šola pri Sv. Duhu pri Ščavnici.

Šolske vesti s Koroškega. Nadučiteljem je imenovan V. Oberzaucher v Kaningu, šolskim vodjem pa Janez Glavišnik v Rute nad Vratno vasjo in Rikard Čtisen v Blacah pri Dropoljah. Na Koroško se je vrnil P. Košir iz Graznice na Štajerskem ter je nastavljen za stalnega učitelja v Velikovecu. — Kot podučitelji, oziroma podučiteljice so nastavljeni: Volmar Bohrer v St. Primožu, Pavel Köchl v Sirnici, Matija Schindler v Trg. Ljudmila Grošč v Celovec, Marija Kainbacher v Št. Jurij pod Kamenom in Berta Majersič v Beljak. Prestavljeni so: Marija Poš iz Greifenburga v Celovec, Egb. Bohrer iz Vovber v Velikovec in Jožef Zwischenberger iz Dropolj na Brdo. — V stalni pokoj stopi nadučitelj Jožef Prilaznik, ki mu je izrekel deželni šolski svet za dolgoletno službovanje svojo zahvalo. Dopust so dobili: Hermina Spiess za celo leto, Marija Burlini do 30. aprila 1906, Ana Miller do 1. marca 1906, Matilda Kleindienst do 15. decembra t. l., Franc Niederl, Franc Adlasnik, Janez Glavišnik, Ivana Kliegl in Jožef Travnik do konca šolskega leta. — Pastor Robert Johnne bo poučeval luterance v Velikovecu, oziroma njihove otroke v veronauku. — Za Švabek in Tunel se je dovolilo sprejemanje otrok v šolo o Veliki noči. Iz šolske službe stopijo Ign. Klaffensak, Janez Moosbrugger in Pavlina Payrhuber.

Ali vlada res ne more ničesar storiti proti klerikalni obstrukciji v deželnem zboru za povišanje učiteljskih plač? Jasno je, da životari klerikalna obstrukcija le še zaradi tega, ker sta liberalni stranki deželnega zbora obljubili povišanje učiteljskih plač. Nepovišanje davkov jo dela še nekoliko popularno med nevednim in zavednim ljudstvom, ki ne zna računati, koliko tisočakov je že požrla brezvestna obstrukcija kranjski deželi. Kakor hitro bi pa vlada odstranila edino oporo, izgine tudi ves upor kakor kafa, in to je v njeni moči. Kakor pri elementarnih neizgledih ne čaka vlada podpor deželnega zbora, ampak najprej priskoči sama na pomoč, tako bi tudi lahko storila z ozirom na § 55. državnega šolskega zakona, kadar klerikalna toča bije po kranjskem učitelstvu. Ako je kar hipoma našla v državni blagajnici 9 milijonov kron za bogato duhovščino, bi tudi dobila pri dobri volji še nekaj tisočakov za bedno učitelstvo. Ako bi dala učitelstvu vsaj tiste tisočake, ki jih prihrani vsako leto zaradi obstrukcije pri podporah, bi bilo učitelstvu za silo pomagano, bile bi pa tudi štete ure obstrukcije. — ! —

Deželni zbor kranjski bo sklican — kakor poročajo listi — k zasedanju dne 10. prih. mes. Govore, da pripravljajo poslanci veliko akcijo za regulacijo učiteljskih plač. Bodočnost pokaže, kdo je prijatelj učiteljstva.

Na korist „Učiteljskemu konviktu“ so priredili blejski diletantje dne 24. t. m. v dvorani »Blejskega doma« gledališko predstavo. Uprizorili so Ogrinčevo tridejansko veselo igro »V Ljubljano jo dajmo!«

„Laibacher Schulzeitung“ poroča o IV. kranjski deželni učiti. skupščini tako, kakor sme in more poročati list, ki ga ureja c. kr. okrajni šolski nadzornik.

Resnično. Prijatelj našega lista nam piše: »Nikakor nisem mnenja, da nam ni treba akademičnih izobražencev, a vendar mislim, da smo Slovenci ravno glede višjih šol še preveč enostranski, zakaj za višje gospodarske šole kažemo mnogo premalo zanimanja.«

„Napredak“ priobčuje v zadnji številki skoro doslovno referat tovariša Pavla Plesničarja, o peticiji na državni zbor za izboljšanje učiteljskih plač. Ta referat je znan z »Zavezine« skupščine v Pulju in tudi iz našega lista.

„Učitelji, ki obstruirajo“. Posnetek tega članka, ki ga prijavljamo na drugem mestu, je priobčila dne 19. t. m. graška »Tagespost«.

„Učiteljske Noviny“ so priobčile v zadnji številki poročilo o IV. kranjski deželni učiti. skupščini.

„Český Učitel“, glasilo »Zemského Ústř. Spolku Jednot Učitelských v království Českém«, prinaša v zadnji številki simpatično poročilo o IV. kranjski deželni učiteljski skupščini.

— **Avstrijska vseučilišča.** Po izkazu, ki ga je izdalo naučno ministrstvo, je obiskovalo avstrijska vseučilišča v poletnem semestru 1905. l. nastopno število slušateljev: na Dunaju 6134, v Gradcu 1614, na nemškem vseučilišču v Pragi 1342, v Inomostu 916, na češkem vseučilišču v Pragi 3419, v Levovu 2619, v Krakovu 1883, v Črnovicah 638. Slovenskih visokošolcev je bilo v minulem letu 586.

Listnica uredništva.

„Rodovednež“. Vse vemo, kako je bilo pri dotični seji. A sedaj še ni čas, da bi govorili. Govorilo bo učiteljstvo samo, ko pride doba. Takrat zveste tudi Vi. Potrpite torej! — »Naši nadzorniki« so izostali tudi danes, ker nam je zmanjkalo prostora. Prihodnjič gotovo!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2174.

Kranjsko.

Na štirirazredni dekliški ljudski šoli v Tržiču je stalno popolniti izpraznjeno mesto učiteljice z zakonitim prejemki.

Prosilke, ki še niso stalno nameščene na javnih ljudskih šolah na Kranjskem, se imajo izkazati z izpričevalom državnega zdravnika, da so fizično popolnoma sposobne za šolsko službo.

Zadostno opremljene (prošnje je vlagati predpisanim potom do 10. oktobra 1905. pri podpisnem uradu.

C. kr. okrajni šolski svet v Kranju, dne 9. septembra 1905.

Za predsednika: Ekel m. p. *)

Št. 2231.

Z začetkom II. polletja 1905/6 je na enorazrednici v Zalem logu pri Škofji Loki oddati učiteljska in voditeljska služba stalno ali tudi začasno.

Iz Zalega loga je oskrbovati tudi pouk na ekskurendni šoli v Davči proti primerni nagradi ter se bo vsled tega za službo v Zalem logu oziralo le na moške prosilce.

Razen zakonitih prejemkov je s to službo v zvezi tudi naturalno stanovanje.

Prosilci, ki še niso stalno nameščeni na javnih ljudskih šolah na Kranjskem, se imajo izkazati z izpričevalom državnega zdravnika, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.

Opremljene prošnje je predpisanim potom vlagati do 10. oktobra 1905 pri podpisnem okrajnem šol. svetu.

C. kr. okrajni šolski svet v Kranju, 23. septembra 1905.

Za predsednika Ekel m. p. *)

*) Ta dva razpisa sta zopet pisana samo v blaženi nemščini. Značilno je, da je nadpis na prvi strani slovenski z lastnoročnim podpisom predsednika, notranje nemško besedilo pa ima ime le z m. p. Kakor vidimo, se je ime predsedujočega že tretjič izpremenilo, a nemškutarija je ostala vedno stara. Kdaj se bodo že vremena Kranjcem pri okrajnem glavarstvu zjasnila? Nam je te trdovratnosti že dovolj!

Št. 1378.

Na dvorazredni ljudski šoli v Starem trgu je stalno, oziroma začasno popolniti službo nadučitelja.

Prošnje je vlagati službenim potom do 10. oktobra 1905.

Prosilci, ki še niso v kranjski javni šolski službi stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so fizično usposobljeni za službovanje.

C. kr. okrajni šolski svet Črnomlju, dne 23. septembra 1905.

Št. 1374.

Na enorazredni ljudski šoli na Preloki je popolniti stalno, oziroma začasno službo učitelja-voditelja.

Prošnje je vlagati do 20. oktobra 1905.

Prosilci, ki še niso stalno nameščeni v kranjski javni službi, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo polno fizično sposobnost za službovanje.

C. kr. okrajni šolski svet Črnomlju, dne 22. septembra 1905.

Šolske tiskovine

odobrene po dež. šolskem svetu priporoča tvrdka

Dragotin Hribar v Ljubljani.

Šolske tiskovine

priporoča

tiskarna J. BLASNIKA naslednikov
v Ljubljani.

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“

Ravnokar je
izšel

Ravnokar je
izšel

ROČNI ZAPISNIK

z imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja na Kranjskem, Spodnje Štajerskem in Primorskem in z osebnim statusom kranjskega ljudsko-šolskega učitelstva

za šolsko leto 1905/06., XII. letnik,
Sestavil L. Jelenc.

Gena: Za 75 učencev 1 K 40 v, za 100 učencev 1 K 50 v
za 125 učencev 1 K 60 v, za 150 učencev 1 K 70 v.

Ročni zapisnik je prevzela letos »Zaveza avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev« od gosp. Štef. Primožiča v svojo last.

Naroča se obenem s šolskimi tiskovinami v tiskarni Dragotina Hribarja v Ljubljani ali pa pri vodstvu Zaveze.